

Svar på skriftligt spörsmål om att förebygga att coronaviruset sprids via utländsk gods- och pendeltrafik

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 139/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Jukka Kopra /saml:

Vilka snabba åtgärder tänker regeringen vidta för att säkerställa att personal inom gods-trafiken och annan pendeltrafik över gränserna inte ökar risken för att coronaviruset sprids i Finland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringen beslutade att den 19 mars 2020 tillfälligt återinföra gränskontroll vid de inre gränserna på grund av de åtgärder som krävs till följd av det allvarliga hot mot Finlands inre säkerhet som covid-19-epidemin utgör, och beslutets giltighetstid har efter det förlängts utan avbrott. Det nuvarande beslutet gäller fram till den 17 april 2021. Beslutet gäller persontrafik. Tillåtna grunder för inresa är hemresa för personer som bor i Finland eller ett annat EU- eller Schengenland och andra nödvändiga orsaker. Som nödvändig orsak betraktas bland annat pendeltrafik som är nödvändig för försörjningsberedskapen.

Europeiska kommissionen gav den 23 mars 2020 praktiska anvisningar för införande av så kallade gröna filer. Målet med de gröna gränsöverskridande filerna är att säkerställa en smidig gods- och trafik överallt i unionen. Filerna är öppna för alla varutransportfordon, och gränsövergången får ta högst 15 minuter inklusive gräns- och hälsokontroller. Enligt kommissionens förslag av den 25 februari 2021 borde man inte kräva att transportpersonal sätter sig i karantän, eftersom de vanligtvis utsätter den övriga befolkningen för smitta i väldigt liten utsträckning i samband med sina resor.

EU:s smittskyddsmyndighet har konstaterat att verksamhetsmodeller som baserar sig på testning för covid-19 och karantän för personer som anländer till landet kan bromsa spridningen av smittfall inom den gränsöverskridande trafiken. Institutet för hälsa och välfärd (THL) har gett personer som anländer till Finland anvisningar för testning i samband med ankomsten till landet samt för frivillig karantän. Den 17 februari 2021 gav THL rekommendationen att alla transportföretag och rederier som transporterar passagerare ska kräva att passagerare som kommer till Finland från utlandet ska uppvisa ett negativt coronatestresultat från före resan.

Enligt 8 § i arbetarskyddslagen (738/2002) är arbetsgivaren skyldig att genom nödvändiga åtgärder sörja för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Arbetsgivaren är därför skyldig att sörja för att arbetstagare inom den gränsöverskridande pendeltrafiken inte utsätter övriga arbets-

tagare eller utomstående för smitta i arbetet. Jord- och skogsbruksministeriet har gett arbetsgivarna anvisningar för hälsosäker inresa och karantän samt upprättande av hälso- och säkerhetsplaner för arbetstagare inom primärproduktionen.

Kommunerna ansvarar enligt 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) för bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sina områden. Under covid-19-pandemin har kommunerna och samkommunerna ordnat allmänna frivilliga hälsokontroller vid gränsövergångarna i enlighet med 14 § i lagen om smittsamma sjukdomar. I den ändring av 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar som trädde i kraft den 29 mars 2021 preciserades regionförvaltningsverkens möjlighet att fatta beslut om obligatoriska hälsokontroller av flera personer. I sitt styrningsbrev av den 30 mars 2021 till kommuner, samkommuner och regionförvaltningsverk konstaterade social- och hälsovårdsministeriet att det i det rådande epidemiläget är nödvändigt att regionförvaltningsverken fattar beslut enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar för resenärer som anländer till Finland. I styrningsbrevet beskrivs en verksamhetsmodell för obligatoriska hälsokontroller vid ankomst till landet. Regionförvaltningsverken har fattat beslut enligt 16 § när det gäller personer som anländer till Finland.

Helsingfors 1.4.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru